

aaret 1910, ere, sete i Forhold til de Kendsgerninger, vi nu staa overfor, saa urigtige, at det ikke var for meget, om Befolkningen aldrig mere havde Tillid til Mennesker, der i den Grad kunde føre dem vild, som det var sket ved den Lejlighed.

Endnu vil jeg gerne sige dette, at det er undertiden sket andre Steder, naar Skatteskruen drejedes, og Byrderne øgedes, som det for Tiden er ved at ske herhjemme i Danmark, at man dertil knyttede betydelige Fremskridt med Hensyn til velkomende Lands Forfatning, store Forfatningsforandringer. Det gjorde man f. Eks. i Sverige, da den store Forøgelse af Militærudgifterne for faa Aar siden gennemførtes. Desværre ser jeg ikke noget som helst Tegn til, at der vil ske noget lignende her i Danmark. Det skete jo ikke i det, om jeg saa maa sige, psykologiske Øjeblik, da Landstinget skulde have Forsvarslovene, og da det maaske i forfatningsmæssig Henseende havde betalt meget for at faa dem. Da vilde det maaske for Mennesker, der vilde den Vej, de Herrer vilde, hvis de havde interesseret sig for en Forfatningsforandring, have været det rette Øjeblik til at sætte Kraft ind derpaa. Det skete ikke den Gang, og der er ikke mindste Tegn til, at der nu er nogen som helst Tilbøjelighed til at gøre noget alvorligt Forsøg paa en Forfatningsforandring fra det herskende Partis Side. Det Forslag, som er forelagt i Aar, er jo kun et Forslag om en begrænset Del af Forfatningsforandringen, medens en Forandring, der griber ind i Landstingets Magtstilling, en Forandring af den privilegerede Valgret skydes ud paa den anden Side af Gennemførelsen af dette Forslag. Og dette Forslag selv, ja, det føres jo frem ganske paa samme Maade, som det blev ført frem i Fjor, — saa vidt jeg kan se, er der ikke Tegn paa nogen Ændring i den Henseende i Aar —, som et rent Paradennummer, hvortil der ikke knytter sig nogen som helst Alvor. Det er maaske meget sagt; men jeg kan ikke se andet, end at den Maade, hvorpaa det gik i Fjor, fuldkommen berettiger til at sige dette, og jeg kan ikke se andet, end at den Maade, hvorpaa det moderate Parti stillede sig ved Landstingsvalgene i Fjor i Kreds efter Kreds, en Sag, der i Fjor drøftedes tilstrækkeligt her i Tinget, giver Indtrykket af, at der ikke staa megen Villie bag deres Forfatningbestræbelser. Den Gang kunde det gamle konservative Flertal i Landstinget været sprængt. Men de Herrer vilde det ikke. De gik i Valgforbund med Højre, holdt nogle af deres egne ude og fik nogle Højremænd i Stedet.

Dette gjaldt den Gang. I Aar have de atter ved det Par Valg, der har været til Folketinget, staaet i det nøjeste Forbund med Højre. Det har været ejendommeligt at se, hvorledes ovre i Odense en af de mest udprægede Modstandere af den almindelige Valgret blev støttet af en meget indflydelsesrig og formaaende Mand i Regeringspartiet, det moderate Partis Fører oppe i Landstinget, og hvorledes vedkommende Fører til hans Støtte udtrykkelig udtalte dette, at han og andre indflydelsesrige Mænd i Partiet vare paa det rene med, at man ikke kunde tænke sig en saadan Forandring af Landstinget, at dette blev et Ekko af Folketinget. I den Maade, hvorpaa dette blev ført frem, laa dette: Vi kunne ikke tænke os en saadan Forandring, at den privilegerede Valgret ganske forsvinder. At flytte den privilegerede Valgrets Grænser kunde han aabenbart tænke sig; men for Alvor at rydde den bort var han ikke villig til.

Saa var der endelig et Valg, hvor de Herrer stod i Kamp mod Højre, Valget i Skive. Der gik det saaledes, som de Herrer ville mindes, at en passende Styrke af dem, der pleje at sværge til Regeringspartiets Fane, stemte sammen med Højre mod det ærede Medlem fra Hurup (Kierkegaard) og holdt ham nede i dette Ting, til Glæde for os her i Tinget maaske, men ikke til politisk Fordel for hans Parti oppe i Landstinget. I et Blad, der udkommer deroppe, som staaar paa et Løsgængerstandpunkt imellem de Radikale og — ja, jeg ved ikke, om jeg skal sige de Moderate, det kan man vel ikke sige, et Blad, der staaar saaledes, at det forfægter det, som det kalder „de gamle Venstregrundsatninger“, har der siden staaet den Sætning, at der kunde være Tale om at sætte i ethvert Fald de 4, som vare Medunderskrivere ved Dannelsen af Venstreforeningen, ud af Foreningen, fordi de havde stemt mod Foreningens Kandidat paa Højres; men, siger Bladet, det kunde man ikke gøre; man kunde ikke sætte de 4 Højremænd ud, thi Højre var Flertal i Venstreforeningen. Det samme er jeg bange for gælder her i Tinget. Det hjælper ikke noget, at vi formane og opfordre det moderate Parti til at tage Forfatningssagen op. Som Parti ville de ikke, eller, hvis De foretrakke at udtrykke det saaledes, de kunne ikke; thi indenfor Rigsdagens moderate Forening, der her kalder sig „Venstre“, er Højre Flertal. Derfor er Forholdet i Virkeligheden dette, at vi have ingen Forventning og intet Haab om, at der fra dette Parti